C/2025/3214

13.6.2025.

Objava obavijesti o odobrenju standardne izmjene specifikacije proizvoda za oznaku zemljopisnog podrijetla u skladu s člankom 5. stavkom 4. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2025/27 [1]

(C/2025/3214)

OBAVIJEST O ODOBRENJU STANDARDNE IZMJENE

(članak 24. Uredbe (EU) 2024/1143)

„Graves”

PDO-FR-A1012 – AM04 19.3.2025

1. **Naziv proizvoda**

„Graves”

2. **Vrsta oznake zemljopisnog podrijetla**

☒ Zaštićena oznaka izvornosti (ZOI)

☐ Zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla (ZOZP)

☐ Oznaka zemljopisnog podrijetla

3. **Sektor**

☐ Poljoprivredni proizvodi

☒ Vina

☐ Jaka alkoholna pića

4. **Zemlja kojoj pripada zemljopisno područje**

Francuska

5. **Tijelo države članice koje dostavlja obavijest o standardnoj izmjeni**

Vinogradarsko udruženje za oznake „Graves” i „Graves supérieures”.

6. **Kvalifikacija kao standardna izmjena**

Francuska tijela navode da je podneseni zahtjev u skladu sa zahtjevima iz uredbi (EU) br. 1308/2013 i 2024/1143.

Izmjene ove specifikacije proizvoda standardne su izmjene u skladu s definicijom iz članka 24. stavka 4. Uredbe (EU) 2024/1143. Naime, te se izmjene ne smatraju izmjenama na razini Unije u smislu članka 24. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1143. Točnije:

(a) ne mijenja se ni naziv ni upotreba naziva, kao ni proizvodi ili kategorije proizvoda označenih oznakom zemljopisnog podrijetla;

(b) ne postoji rizik od gubitka povezanosti sa zemljopisnim područjem iz jedinstvenog dokumenta;

(c) ne podrazumijevaju daljnja ograničenja u pogledu stavljanja proizvoda na tržište.

[1] Delegirana uredba Komisije (EU) 2025/27 od 30. listopada 2024. o dopuni Uredbe (EU) 2024/1143 Europskog parlamenta i Vijeća pravilima o registraciji i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, zajamčeno tradicionalnih specijaliteta i neobveznih izraza kvalitete te o stavljanju izvan snage Delegirane uredbe (EU) br. 664/2014 (SL L, 2025/27, 15.1.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/27/oj).

7. **Opis odobrenih standardnih izmjena**

1. *Dodavanje bijelog vina s neprevrelim šećerom*

Vinogradarsko udruženje želi ukinuti ZOI „Graves supérieures” i integrirati proizvodnju vina s neprevrelim šećerom, koja je trenutačno obuhvaćena tom oznakom, u oznaku „Graves”. Te su dvije oznake trenutačno definirane u istoj specifikaciji.

Taj zahtjev podrazumijeva povlačenje svih upućivanja na ZOI „Graves supérieures” u specifikaciji. Vina obuhvaćena tom oznakom sada će se opisivati kao „bijela vina s neprevrelim šećerom”. Svi uvjeti proizvodnje utvrđeni za ta vina zadržavaju se bez izmjena. Zahtjev za poništenje ZOI-ja „Graves supérieures”, koji je podnijela skupina proizvođača vina s tom oznakom, bit će poslan Europskoj komisiji.

Skupina proizvođača želi sve proizvode sa svojeg područja objediniti pod jednom oznakom kako bi ponuda bila razumljivija i kako bi se smanjile nedoumice kupaca. Uvjeti proizvodnje suhih bijelih vina i crnih vina s oznakom „Graves” nisu se promijenili.

Bijelo vino s neprevrelim šećerom pripada kategoriji „vino” u skladu s Uredbom (EZ) br. 1308/2013.

U skladu s tom izmjenom jedinstveni dokument ažuriran je u nekoliko odjeljaka:

— Posebni enološki postupci, pojačavanje: dodaje se opis načina pojačavanja za tu vrstu vina,

— Opis vina: dodaje se opis bijelog vina s neprevrelim šećerom,

— Najveći dopušteni prinosi: dodaje se najveći prinos za bijela vina s neprevrelim šećerom,

— Dodatni uvjeti.

2. *Prag nestašice i druge prakse uzgoja*

U specifikaciju je dodano da se uvenuli trsovi moraju ukloniti s parcela te je da zabranjeno skladištiti uvenule trsove na parcelama.

Uz to, dodaje se sljedeće:

— zabrana kemijskog uništavanja korova,

— obveza održavanja travnatog pokrova,

— obveza subjekta da izračuna indekse učestalosti obrade.

Cilj je tih promjena ispuniti društvena očekivanja i ograničiti učinak na bioraznolikost.

Te izmjene ne utječu na jedinstveni dokument.

3. *Prijelazne mjere*

Brisanje prijelaznih mjera koje su istekle 2020. iz specifikacije proizvoda

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

4. *Označivanje*

Skupina proizvođača predlaže dodavanje sljedeće odredbe u specifikaciju proizvoda:

Od berbe 2026. nadalje vina moraju biti označena skupnom identifikacijskom oznakom u skladu s odredbama povelje na snazi koju je sastavilo vinogradarsko udruženje za oznaku „Graves” i koja je dostupna svim gospodarskim subjektima.

Skupina proizvođača smatra da je identifikacija oznake vrlo važna za vidljivost proizvoda, ugled oznake i odluku potrošača na kupnju.

Oni traže ujednačavanje pravila za označivanje vina s oznakom „Graves” i primjenu povelje kojom se definira obvezna skupna identifikacijska oznaka. Tom će se identifikacijskom oznakom omogućiti optimizacija komunikacijskih i kolektivnih promidžbenih aktivnosti.

Osim toga, upućivanje na veću zemljopisnu jedinicu promijenjeno je u „Vin de Bordeaux” ili „Grand Vin de Bordeaux” u skladu s lokalnim praksama.

Ta izmjena utječe na jedinstveni dokument pod dodatnim uvjetima.

5. *Brisanje datuma kretanja između ovlaštenih držatelja trošarinskog skladišta*

Briše se datum stavljanja vina u promet među ovlaštenim skladištima kako bi se omogućilo kretanje vina među svim gospodarskim subjektima na tom području.

Te izmjene ne utječu na jedinstveni dokument.

6. *Kontrolno tijelo*

Tekst upućivanja na nadzorno tijelo revidiran je kako bi se uskladio s drugim specifikacijama proizvoda s oznakama zemljopisnog podrijetla. Riječ je samo o izmjeni teksta.

Ažurirali su se podaci za kontakt Nacionalnog instituta za podrijetlo i kvalitetu (INAO).

Te izmjene ne utječu na jedinstveni dokument.

JEDINSTVENI DOKUMENT

1. **Naziv**

Graves

2. **Vrsta oznake zemljopisnog podrijetla:**

ZOI – Zaštićena oznaka izvornosti

3. **Kategorije proizvoda od vinove loze**

1. Vino

3.1. *Oznaka kombinirane nomenklature*

— 22 – PIĆA, JAKA ALKOHOLNA PIĆA I OCAT

2204 – Vino od svježega grožđa, uključujući pojačana vina; mošt od grožđa, osim onog iz tarifnog broja 2009

4. **Opis vina**

1. *Mirno crno vino*

Crna vina dobivaju se od uravnoteženog nasada vinove loze, u kojemu sorta cabernet sauvignon N donosi arome i strukturu, a sorta merlot N miris i mekoću uz dopunu sorti cabernet franc N, petit-verdot N, malbec N i carmenère N. Dok je mlado, to vino često razvija arome bobičastog voća u kombinaciji s notama začina i isprženosti. Ta su vina elegantna i strukturirana, profinjena i aromatična, skladno dozrijevaju, a njihov buke može poprimiti lagano dimljene note. Ovisno o berbi i podrijetlu, vrhunac dostižu nakon 5 do 10 godina. Najmanja prirodna volumna alkoholna jakost nakon pojačavanja iznosi 11 %, a ukupna volumna alkoholna jakost 13,5 %. Malolaktična fermentacija obvezna je za crna vina. Sadržaj jabučne kiseline je najviše 0,30 grama po litri. Sadržaj fermentabilnog šećera je najviše 3 grama po litri.

Ostala analitička svojstva crnih vina odgovaraju granicama utvrđenima propisima Europske zajednice.

Opća analitička svojstva:

— Najveća ukupna alkoholna jakost (u % vol.): —

— Najmanja stvarna alkoholna jakost (u % vol.):

— Najmanja ukupna kiselost: u miliekvivalentima po litri

— Najveći sadržaj hlapljivih kiselina (u miliekvivalentima po litri): —

— Najveći ukupni sadržaj sumporova dioksida (u miligramima po litri) —

2. *Mirno suho bijelo vino*

Bijela su vina elegantna i mesnata. Dobivaju se od grožđa sorte sémillon B i najčešće poprimaju cvjetne note i prirodnu masnoću, koja ne isključuje svježinu. Kad se kombiniraju sa sortom sauvignon B, koja donosi živost i izražajnost te sortom muscadelle B, koja pruža nježne note mošusa, ta vina često imaju arome cvijeća i agruma, katkad u kombinaciji s egzotičnim notama ili notama mentola. Držanje u hrastovim bačvama, koje se ponekad upotrebljavaju, omogućuje postizanje punijeg i snažnijeg okusa nakon nekoliko godina dozrijevanja. Najmanja prirodna volumna alkoholna jakost nakon pojačavanja iznosi 10,5 %, a ukupna volumna alkoholna jakost 13 %. Sadržaj fermentabilnog šećera je najviše 4 grama po litri.

Ostala analitička svojstva crnih vina odgovaraju granicama utvrđenima propisima Europske zajednice.

Opća analitička svojstva:

— Najveća ukupna alkoholna jakost (u % vol.): —

— Najmanja stvarna alkoholna jakost (u % vol.):

— Najmanja ukupna kiselost: u miliekvivalentima po litri

— Najveći sadržaj hlapljivih kiselina (u miliekvivalentima po litri): 13,27

— Najveći ukupni sadržaj sumporova dioksida (u miligramima po litri) —

3. *Bijelo vino s neprevrelim šećerom*

Riječ je o bijelim vinima s neprevrelim šećerom, dobivenima od prezrelog grožđa koje se ručno bere u više navrata. Temelje se na sorti sémillon B, koja vinu daje okrugao, puni okus, zlatnu boju i aromu kandiranog voća. Moguće ga je miješati sa sortama sauvignon B i muscadelle B, što mu dodaje svježinu. Iako su ta vina predviđena za višegodišnje dozrijevanje, mogu se konzumirati i mlada. Najmanja prirodna volumna alkoholna jakost iznosi 13,5 %. Najmanja stvarna volumna alkoholna jakost iznosi 12 %. Nakon obogaćivanja sadržaj fermentabilnog šećera manji je od ili jednak 34 grama po litri.

Ostala analitička svojstva crnih vina s neprevrelim šećerom odgovaraju granicama utvrđenima propisima Europske zajednice.

Opća analitička svojstva:

— Najveća ukupna alkoholna jakost (u % vol.): —

— Najmanja stvarna alkoholna jakost (u % vol.): —

— Najmanja ukupna kiselost: —

— Najveći sadržaj hlapljivih kiselina (u miliekvivalentima po litri): 25

— Najveći ukupni sadržaj sumporova dioksida (u miligramima po litri): —

5. **Enološki postupci**

5.1. *Posebni enološki postupci*

1. Gustoća i razmak

Postupak uzgoja

Najmanja gustoća sadnje vinove loze iznosi 5 000 trsova po hektaru. Razmak između redova ne smije biti veći od 2 metra, a razmak između trsova u istom redu ne smije biti manji od 0,80 metara.

2. Pravila o rezidbi vinove loze

Postupak uzgoja

Rezidba se obavlja najkasnije u fazi širenja lišća (9. faza Lorenzove skale za praćenje godišnjeg biološkog ciklusa). Vinova loza obrezuje se u skladu sa sljedećim tehnikama s najviše dvanaest pupova po trsu:

— kratka rezidba „à cots” (na reznike) ili duga rezidba „à astes” (na duge štapove),

— kratka rezidba u dvostrukom kordoncu ili rezidba na četiri kraka.

3. Navodnjavanje

Postupak uzgoja

Za crna i bijela suha vina, navodnjavanje tijekom razdoblja rasta vinove loze dopušteno je isključivo u slučaju trajne suše koja ometa pravilan fiziološki razvoj vinove loze i dobro sazrijevanje grožđa.

4. Obogaćivanje

Poseban enološki postupak

Reduktivne tehnike pojačavanja vina dopuštene su za crna vina uz ograničenje stope koncentracije od 15 %.

Crna vina nakon pojačavanja ne premašuju ukupnu volumnu alkoholnu jakost od 13,5 %.

Ukupna volumna alkoholna jakost bijelih vina nakon obogaćivanja ne premašuje 13 %;

Kod „poluslatkih” vina pojačavanje suhim postupkom zaslađivanja ili pročišćenim koncentriranim moštom ne smije ukupnu volumnu alkoholnu jakost povećati iznad 15 %. Pojačavanje djelomičnim koncentriranjem mošta namijenjenog za proizvodnju vina dopušteno je do razine koncentracije od najviše 10 % tako pojačane količine. Tako se ukupna volumna alkoholna jakost može povećati na 19 %.

5.2. *Najveći prinosi*

1. crno vino

65 hektolitara po hektaru

2. bijelo vino

68 hektolitar po hektaru

3. bijelo vino s neprevrelim šećerom

48 hektolitar po hektaru

6. **Razgraničeno zemljopisno područje**

Berba grožđa, proizvodnja, razvoj i dozrijevanje vina odvijaju se na području sljedećih općina u departmanu Gironde na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika od 26. veljače 2020.: Arbanats, Ayguemortes-les-Graves, Beautiran, Bègles, La Brède, Budos, Cabanac-Villagrains, Cadaujac, Canéjan, Castres-Gironde, Cérons, Cestas, Eysines, Gradignan, Guillos, Le Haillan, Illats, Isle-Saint-Georges, Landiras, Langon, Léogeats, Léognan, Martillac, Mazères, Mérignac, Pessac, Podensac, Portets, Pujols-sur-Ciron, Roaillan, Saint-Médard-d'Eyrans, Saint-Michel-de-Rieufret, Saint-Morillon, Saint-Pardon-de-Conques, Saint-Pierre-de-Mons, Saint-Selve, Saucats, Talence, Toulenne, Villenave-d'Ornon, Virelade te na dijelu područja općine Coimères koji odgovara dijelu A koji se naziva Herrères 1. katastarski list (revidirani plan za 1934.), u skladu s ažuriranim zemljišnim knjigama od 5. studenoga 2010.

7. **Sorte vinove loze**

Cabernet franc N

Cabernet-Sauvignon N

Carmenère N

Cot N – Malbec

Merlot N

Muscadelle B

Petit Verdot N

Sauvignon B – Sauvignon blanc

Sauvignon gris G – Fié gris

Semillon B

8. **Opis povezanosti**

Zemljopisno područje zaštićene oznake izvornosti „Graves" čini pojas širok otprilike deset kilometara na lijevoj obali rijeke Garonne, sjeverno od Bordeauxa i jugoistočno od Langona.

Kako je vidljivo iz samog naziva oznake, područje „Graves" sastoji se od kamenčića, većeg i manjeg šljunka, pijeska pomiješanog s muljem i glinom, koji mjestimice leži na vapnenačkom tlu, ali većinom na čistom pijesku ili pijesku alios (agregiranom pijesku koji sadržava čestice željeza) ili glini. Obuhvaća 43 općine departmana Gironde.

Tla imaju dugačku i složenu geološku povijest, koja je blisko povezana s nastankom rijeke Garonne, izmjenama njezina slijeva i uzastopnim ledenim razdobljima do kojih je došlo tijekom kvartara. Tijekom tih razdoblja pirenejski su ledenjaci uzrokovali eroziju svojih dolina i tako pripremili krševita tla koja će rijeke potom ispirati sve do regije Bordeauxa. Od tih uzastopnih naslaga preostali su tek ostaci u obliku naslaga šljunka svih veličina i vrsta.

Tlima koja su nastala odonda zajednička je znatna propusnost, koju imaju zahvaljujući bogatstvu šljunkom. Iako to nisu jedina tla koja svojstvima ističu posebnost „Gravesa", ona su njegov kostur i utjelovljenje izvrsnosti. Njihove padine, koje potiču protjecanje voda, jamče savršeno površinsko isušivanje. Odvodnju pojačava i velika hidrografska mreža malih vodenih tokova, pritoka Garonne. To su tla u kojima je napajanje vinove loze vodom izrazito regulirano.

Budući da je sa zapada zaštićen od vremenskih neprilika borovim šumama koje imaju važnu ulogu u reguliranju temperature te da ga, zahvaljujući blizini rijeke Garonne, prirodni protok zraka i ventilacija štite od velikih vrućina i pretjerane vlage, a da u proljeće umjereni oceanski utjecaji povoljno djeluju na proljetni mraz, vinogradi uživaju posebne i pogodne klimatske uvjete. Vinogradarski krajobrazi tog sektora, koje čine blage padine u kojima čisti i uglačani kamenčići odražavaju sunčevu svjetlost na grožđu, leže između rijeke i borovih šuma.

Regija Graves, u kojoj se nalaze izvorna tla za dobivanje velikih bijelih i crnih vina regije Bordeaux, kolijevka je metoda koje se i danas primjenjuju. Još se u 17. i 18. stoljeću vinovu lozu, koja se uzgaja pod utjecajem oceanske klime, počelo podupirati kolcima, nakon čega se posvuda proširio sustav brajdi i strog način rezidbe kako bi se zajamčila dobra raspodjela pri berbi grožđa i lisna površina dostatna za fotosintezu potrebnu za postizanje idealnog dozrijevanja.

U skladu s običajima koji su utvrđeni uredbom od 4. ožujka 1937. o definiciji kontrolirane oznake izvornosti „Graves”, na razgraničenom području čestice za berbu grožđa razvrstane su čestice koje posjeduju značajku prirodnog isušivanja zahvaljujući kvaliteti odvodnje ili položaju na kuku ili padini. Isključeni su zemljopisni i topografski položaji koji su zbog svoje udaljenosti od Garonne ili zbog činjenice da su okruženi šumom (zbog čega nema cirkulacije masa hladnog zraka) izloženi proljetnom mrazu.

Precizno ograničene čestice omogućuju postizanje optimalnih svojstava lokalnih vinskih sorti, odabranih tijekom vremena zbog svojih sposobnosti očuvanja i dozrijevanja, koje su povezane s potrebom za prijevoz tih proizvoda u daleke krajeve.

Iako topla i slabo plodna tla s mnogo šljunka te oznake izvornosti prirodno ograničavaju proizvodnju crnih vina, ona ipak omogućuju postizanje idealnog stupnja dozrijevanja sorti cabernet-sauvignon N i merlot, čemu pridonosi i toplinska regulacija koju jamči blizina rijeke Garonne. Tako dobivena vina imaju dobru strukturu te se ostavljaju da odleže kako bi dozrijela i postigla bolji izražaj prije stavljanja na tržište na raspolaganje potrošačima.

Pjeskovitija tla ili tla s glinovitom teksturom pogodnija su za proizvodnju bijelih vina obuhvaćenih oznakom, koja se ponajprije dobivaju od sorti sauvignon B i sémillon B, koje im daju svježinu povezanu s njihovom profinjenošću te cvjetnim i voćnim okusima.

Kako bi se zajamčile dostatna berba, bez prevelikog broja pupova na trsovima vinove loze, čime se postiže zrelost i optimalna koncentracija grožđa, povećana je minimalna gustoća sadnje.

Spoj blizine luke Bordeaux, u kojoj je odavno uspostavljena moćna trgovina u svrhu prodaje tih vina diljem svijeta i jedinstvenog zemljopisno-pedološkog položaja omogućio je da kontrolirana oznaka izvornosti „Graves” stekne međunarodni ugled.

9. **Osnovni dodatni uvjeti (pakiranje, označivanje, ostali zahtjevi)**

Područje u neposrednoj blizini

Pravni okvir:

Nacionalno zakonodavstvo

Vrsta dodatnog uvjeta:

odstupanje u pogledu proizvodnje u utvrđenom zemljopisnom području

Opis uvjeta:

Područje u neposrednoj blizini, za koje je utvrđeno odstupanje u pogledu proizvodnje, razvoja i dozrijevanja, obuhvaća područja sljedećih općina departmana Gironde, na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika od 26. veljače 2020.: Barsac, Béguey, Bieujac, Bommes, Cadillac, Fargues, Langoiran, Loupiac, Le Pian-sur-Garonne, Preignac, Rions, Saint-Loubert, Saint-Maixant, Saint-Pierre-d'Aurillac, Sainte-Croix-du-Mont, Sauternes i dio općine Castets et Castillon koji odgovara području bivše općine Castets-en-Dorthe prije spajanja s općinom Castillon-de-Castets 1. siječnja 2017.

Veća zemljopisna jedinica

Pravni okvir:

Nacionalno zakonodavstvo

Vrsta dodatnog uvjeta:

Dodatne odredbe o označivanju

Opis uvjeta:

Na etiketi vina kontrolirane oznake izvornosti može se navesti veća zemljopisna jedinica „Vin de Bordeaux” ili „Grand Vin de Bordeaux”.

Slova u nazivu te veće zemljopisne jedinice moraju visinom i širinom biti barem za trećinu manja od slova u nazivu oznake kontroliranog podrijetla.

Navod o sadržaju šećera

Pravni okvir:

Nacionalno zakonodavstvo

Vrsta dodatnog uvjeta:

Dodatne odredbe o označivanju

Opis uvjeta:

Bijela vina označena su oznakom koja odražava sadržaj fermentabilnog šećera (glukoza + fruktoza) prisutnog u vinu, kako je utvrđeno propisima Zajednice.

Skupna identifikacijska oznaka

Pravni okvir:

Nacionalno zakonodavstvo

Vrsta dodatnog uvjeta:

Dodatne odredbe o označivanju

Opis uvjeta:

Od berbe 2026. nadalje vina se označuju skupnom identifikacijskom oznakom u skladu s odredbama povelje na snazi koju je utvrdilo vinogradarsko udruženje za oznaku „Graves” i koja se stavlja na raspolaganje svim gospodarskim subjektima.

Poveznica na specifikaciju proizvoda

https://info.agriculture.gouv.fr/boagri/document_administratif-9297c0a9-87a6-466b-ad0e-c7d12f75277d